

WIADOMOŚCI GMINNE

Nr 1 styczeń 2019 rok

Miesięcznik Gminy Biała Podlaska

Egz. bezpłatny

W NUMERZE:

- **Trudny rok dla inwestycji str. 3**
- **Budżet przyjęty ... str. 4**
- **Jasełka w Sławacinku Starym str. 5**
- **Atrakcyjna gmina str. 8**
- **Czujka na straży twojego bezpieczeństwa str. 14**

Kalendarium

1 grudnia

Klub kultury GOK w Sworach był miejscem rywalizacji o statuetki i nagrody rzeczowe w konkursie piosenki dziecięcej "O Srebrny klucz wiolinowy". Wzięła w nim udział grupa 33 wykonawców, reprezentujących 6 gmin powiatu bialskiego. Efekty ich starań przyniosły doskonałe rezultaty. Jurorzy docenili postępy w rozśpiewaniu młodego pokolenia. Organizatorzy założyli start w trzech kategoriach wiekowych. Uczniowie młodszych klas rywalizowali w grupie Sikorek, nieco starsi (kl. IV- VI) w grupie Boćków, natomiast najstarsi (kl. VII – VIII oraz gimnazjaliści) w grupie Skowronków.

Laureaci otrzymali statuetki i nagrody rzeczowe.

6 grudnia

Wójt **Wiesław Panasiuk** uczestniczył w wigilijnym spotkaniu członków Rady Okręgowej Polskiego Związku Łowieckiego, na którym uhonorowano go odznaką Zasłużony dla łowiectwa.

Tego samego dnia wolontariusze akcji charytatywnej odwiedzili 200 osób z naszej gminy, wręczając im upominki z żywnością. Spontaniczna akcja prowadzona była przez trzy dni od 23 do 25 listopada. Wolontariusze przez kilka godzin zachęcali klientów odwiedzających cztery sklepy spożywcze PSS oraz Carrefour i Ela w Białej Podlaskiej, a także sklepy Lewiatan i Leoś w Rakowiskach. Darczyńcy nie zawiedli i do naszych koszy ładowały rozmaite artykuły spożywcze, słodczyce i produkty chemii gospodarczej. Po przeliczeniu i spakowaniu wręczono je potrzebującym.

8 grudnia

W Rakowiskach odbywał się doroczny zlot Związku Hodowców Gołębi Poczтовых, w którym wziął udział wójt **Wiesław Panasiuk**. Spotkaniu towarzyszyła wystawa mistrzów ptasich lotów. Hodowcy uhonorowali wójta okolicznościowym pucharem.

11 grudnia

Wójt **Wiesław Panasiuk** spotkał się z prezydentem miasta **Michałem Litwiniukiem**. Rozmawiano o żywothnych sprawach obu samorządów, deklarując owocną współpracę. Ustalono, że obaj włodarze spotykać się będą co miesiąc w celu zbliżenia stanowisk. Gmina liczy m.in. na przyjmowanie bezdomnych psów do schroniska Azyl.

12 grudnia

Obradowali członkowie komisji rolnictwa Rady Gminy. Główną sprawą debaty były niewystarczające wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Nie pokrywają one dotychczasowych wydatków gminy (brakuje 310 tys. zł). Dlatego zdecydowano o podwyższeniu opłat począwszy od drugiego kwartału 2019 r.

14 grudnia

Wójt **Wiesław Panasiuk** przyjął delegację mieszkańców Czosnowki, która mówiła o pilnych potrzebach tego sołectwa.

Tego dnia w KM Państwowej Straży Pożarnej obradowała Zarząd Powiatowy ZOSP> Rozmawiano o harmonogramie zadań strażaków - ochotników na 2019 rok. Brał w nim udział wójt **Wiesław Panasiuk**.

15 grudnia

Klub kultury GOK w Perkowicach był miejscem inscenizacji wieczery wigilijnej u Boryny na podstawie powieści "Chłopi". Przygotowała ją grupa 10 uczniów z Perkowic. Spotkaniu mieszkańców Ogrodnik, Perkowic, Dokudowa i Ortela Książęcego uczestniczył wójt **Wiesław Panasiuk**. Nadarzyła się okazja do przełamania się opłatkiem. Z repertuarem kolejowym wystąpiły zespoły Kalina i Lewkowianie.

18 grudnia

W Perkowicach miała miejsce wyjazdowa sesja RG z udziałem sołtysów. Piszemy o niej obszernie na str. 3.

20 grudnia

Tego dnia Urząd Gminy odwiedził wicewojewoda lubelski

Robert Gmitruczuk. Rozmawiano o gospodarce gminy i możliwościach pozyskania dotacji z dwóch programów rządowych. Tego samego dnia wójta odwiedził ks. dziekan **Marian Daniluk**.

21 grudnia

W Sworach zapalił się dom drewniany. Interwencja strażaków pozwoliła ugasić płonący dach i strop. W ciągu dwóch godzin od zdarzenia uszkodzowanego odwiedziła komisja powołana przez wójta gminy. Poszkodowany otrzymał 3 tys. zł zapomogi.

Tego dnia odbył się przetarg na oświetlenie ulic i placów oraz odśnieżanie ulic gminnych. Z uwagi na zawyżone koszty dostawców energii elektrycznej, pierwszy przetarg został unieważniony.

23 grudnia

W Urzędzie Gminy miało miejsce spotkanie opłatkowe pracowników samorządowych.

27 grudnia

Obradowali członkowie komisji budżetu i finansów RG. Rozmawiano głównie o wydatkach planowanych na rok 2019. Radni uznali, że rok najbliższy będzie okresem wytchnienia od większych inwestycji. Te planowane są na lata 2020 i 2021. Komisja zgodnie uznała, że projekt budżetu może być przedstawiony na najbliższej sesji RG.

28 grudnia

Wójt **Wiesław Panasiuk** i zastępca wójta **Adam Olesiejuk** odwiedzili z rana Urząd Wojewódzki. Rozmawiali m.in. z dyrektorem wydziału spraw społecznych i dyrektorem wydziału infrastruktury. Wynika z nich, że gmina ma szanse pozyskania dotacji z dwóch rządowych programów dotyczących budowy dróg gminnych i powiatowych oraz żłobków dla najmłodszych. Żłobek powstanie w budynku SP w Ciceborze Dużym, kiedy uczniowie przeniosą się do obiektu zajmowanego do tej pory przez gimnazjalistów. Realizacja planów ma nastąpić w ciągu roku z udziałem dotacji programu Maluch +.

Po południu odbyła się czwarta sesja Rady Gminy, na której radni jednogłośnie przyjęli projekt budżetu na 2019 r. (g)

Twoja Gmina Twój PIT

Choć tegoroczny fundusz sołecki gminy Biała Podlaska, o którego przeznaczeniu decydują sami mieszkańcy, wzrósł do 811 tys. zł, to jednak ludzie oczekują, by w każdej miejscowości działo się coś pozytywnego. Na przeszkodzie marzeniom staje brak funduszy.

A są one, często nieświadomie, uszczuplane przez samych mieszkańców. Dzieje się tak, gdy ktoś mieszka w którejś z miejscowości gminy, a jest zameldowany gdzie indziej. Jeśli faktycznie zależy nam na pięknych drogach, lepszym wyposażeniu szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne czy oświetleniu dróg w bialskiej gminie, trzeba podać w zeznaniu rocznym za 2018 r. aktualny adres zamieszkania.

Nie trzeba składać żadnych dodatkowych dokumentów aktualizacyjnych (jedynie osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, oprócz zeznania rocznego, składają druk CEiDG), ani zmieniać adresu zameldowania. Warto pamiętać, że prawie 38 procent podatku dochodowego trafia do gminy, na terenie której zamieszkuje podatnik, i że 6 procent podatku dochodowego CIT trafia do gminy, na terenie której siedzibę ma dane przedsiębiorstwo. (g)

Z obrad samorządu

Trudny rok dla inwestycji

Trzecia, wyjazdowa sesja samorządu gminnego z udziałem sołtysów miała miejsce 18 grudnia ub. r. w Perkowicach. Po informacji wójta o pracy między sesjami, radni uchwalili nowy program współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi.

30 tys. zł przeznaczonych zostało na organizację imprez kulturalnych i rekreacyjno-sportowych przez stowarzyszenia pożytku publicznego. O rozdziale pieniędzy zdecyduje (podobnie jak w latach poprzednich) komisja konkursowa. Na gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019 r. radni przeznaczili kwotę 130 tys. zł. Zostaną one wykorzystane na pomoc terapeutyczną osób dotkniętych alkoholizmem i narkomanią oraz ich rehabilitację.

Rada jednogłośnie zaakceptowała wprowadzenie w gminie Karty Seniora. Będą z niej mogli korzystać wszyscy mieszkańcy, którzy ukończyli 60 lat. Szczegółowy wykaz partnerów życzliwych Karcie Seniora podany zostanie prawdopodobnie w styczniu, po ich deklaracji. Równie jednogłośnie przyjęty został przez samorząd program osłonowy, umożliwiający realizację rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023". Zgodnie z ustaleniami, podniesiono wysokość kryteriów dochodowych na 1 członka rodziny do 150 proc. oraz ustalono, że uczniowie korzystać będą z posiłków w szkołach.

Rosnące koszty wywozu i składowania odpadów komunalnych (niektóre wzrosły w ostatnich latach trzy, a nawet czterokrotnie) zmuszają władze samorządowe do podwyższenia opłat za wywóz śmieci od 1 kwietnia 2019 r. Szczegółowy wykaz ponoszonych przez samorząd kosztów przedstawił kierownik referatu rolnictwa i leśnictwa **Waldemar Danieluk**. Mieszkańcy deklarujący wystawianie odpadów segregowanych płacić będą 9 zł od 1 osoby w rodzinie, zaś deklarujący odpady zmieszane 20 zł od osoby (mowa o opłatach miesięcznych).

Sekretarz gminy **Grażyna Majewska** przedstawiła zebranym obszerną informację o realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2017/18. Mają one bowiem ścisły związek z kondycją finansową gminy. Z informacji

wynika, że do gminnych szkół, oddziałów i punktów przedszkolnych uczęszczało 1259 dzieci. Tylko trzy placówki oświatowe (w Ciciborze Dużym, Sławacinku Starym i Sworach) mają powyżej 100 uczniów, co gwarantuje im pokrycie wydatków z subwencji oświatowej z budżetu państwa. Aktualnie wynosi ona 9 tys. 217 zł na 1 ucznia. Do pozostałych szkół gmina zmuszona jest dołożyć z własnych zasobów. W skali roku jest to znaczny wydatek 8 mln zł.

Na finał sesji wójt **Wiesław Panasiuk** odpowiadał na zapytania radnych. Jedno z pytań dotyczyło przyszłorocznych inwestycji. Z odpowiedzi wynika, że w 2019 r. będą one znacznie skromniejsze, niż w poprzednich latach, kiedy teren gminy przypominał wielki plac budowy. Z pomocą dotacji unijnych udało się m.in. wybudować nitkę kanalizacji sanitarnej w Grabanowie i wodociąg w rozproszonej zabudowie kolonijnej obu Dokudowów. Oprócz rosnących kosztów edukacji, do których doliczyć należy 5-procentową podwyżkę płac nauczycieli, gmina będzie musiała poradzić sobie z: większymi wydatkami na oświetlenie uliczne sołectw, rosnącymi kosztami dowozu 584 uczniów do szkół i dodatkowymi opłatami komunikacyjnymi MZK (wzrosną one do 490 tys. zł). Ponadto pilnym wydatkiem będzie budowa dodatkowego skrzydła budynku szkolnego w Grabanowie, gdzie brakuje pomieszczeń dla uczniów kl. VII-VIII. Z wycień wynika, że poza inwestycjami drogowymi, (których koszty rosną o prawie 50 proc.), gmina nie może pozwolić sobie na większe zadania inwestycyjne. Jeśli uda się pozyskać fundusze zewnętrzne (w tym celu w Urzędzie Gminy powstało specjalne biuro), to inwestycje wystartują dopiero w 2020 i 2021 r. Trzeba je będzie starannie przygotować od strony projektowej.

Sesja z udziałem sołtysów stanowiła okazję do przełamania się opłatkiem i złożenia sobie świątecznych życzeń. Z okolicznościowymi programami wystąpili mieszkańcy Perkowic. Najpierw 10-osobowa grupa uczniów pod kierunkiem **Katarzyny Mikiciuk** przedstawiła inscenizację wieczerzy wigilijnej na podstawie "Chłopów" S. Reymonta, zaś grupa śpiewacza Kalina koncert popularnych kolęd. Gospodynie ze Stowarzyszenia Smaki Perkowic przygotowały wspaniałe potrawy wigilijne. (g)

Z obrad samorządu

Budżet przyjęty jednogłośnie

28 grudnia 2018 r. miała miejsce czwarta sesja samorządu gminnego, debatująca nad budżetem gminy na rok 2019. Wcześniej z projektem budżetu zapoznana się Regionalna Izba Obrachunkowa oraz członkowie komisji budżetu i finansów. Obie oceniły go pozytywnie, uznając proponowany budżet za zrównoważony. Jak podkreśla wójt gminy **Wiesław Panasiuk**, nasz samorząd nie zamierza zaciągać kredytów długoterminowych ani likwidować żadnej szkoły podstawowej, choć to właśnie one stanowią największy wydatek w zadaniach własnych gminy. Subwencja, na jaką może liczyć gmina, zaledwie w połowie pokrywa rzeczywiste potrzeby utrzymania szkół. Deficyt powstaje z niewystarczającej liczby uczniów. Klasy zamiast preferowanych 25-30 osób, liczą zaledwie po kilkoro dzieci. Teraz przed samorządem kolejne wyzwanie w postaci 5 proc. podwyżki płac dla nauczycieli.

Sesja rozpoczęła się od informacji wójta o pracy między sesjami. Mówił on m.in. o owocnym spotkaniu z wicewojewodą lubelskim **Robertem Gmitruczkiem**. Przyniosło

ono skutek w postaci dwóch wniosków o dofinansowanie budowy dróg wiejskich i organizacji żłobka gminnego. Prezes Gminnego Zakładu Komunalnego **Janusz Hodun** poinformował radnych o zatwierdzonym regulaminie dostarczania wody i odbioru ścieków. Uwzględni on zależności między dostawcą a odbiorcą, warunki techniczne sieci i poziom świadczonych usług.

Radni zgodnie uchwalili mające porządkujący charakter zmiany w budżecie gminy na 2018 r. i zatwierdzili długoletnią prognozę finansową na lata 2019-2028.

Najwięcej czasu poświęcono projektowi budżetu na 2019 r., który przedstawił i omówił wójt **Wiesław Panasiuk**.

Dochody gminy ustalone zostały na poziomie 61 mln 257 tys. zł, a wydatki na kwotę 55 mln 642 tys. zł. Nadwyżka budżetowa przeznaczona zostanie na spłatę zaciągniętych wcześniej kredytów oraz na inwestycje.

Największą pozycją w tegorocznych wydatkach stanowi, podobnie jak w poprzednich latach, oświata. Na ten cel przeznaczono 20 mln 204 tys. zł. Na utrzymanie szkół podstawowych zarezerwowano 12 mln 903 tys. zł, na oddziały przedszkolne w szkołach 859 tys. zł, na przedszkola 2 mln 93 tys. zł, na dowóz uczniów do szkół 861 tys. zł, a na realizację zadań wymagających specjalnej opieki i metod pracy z dziećmi niepełnosprawnymi 650 tys. zł.

Drugą znaczącą pozycją (częściową refundowaną przez administrację rządową) jest opieka społeczna. Przeznaczono na ten cel 17 mln 437 tys. zł. Gmina w ramach zadań własnych musi pokryć koszty zasiłków okresowych i celowych, składek na ubezpieczenie emerytalne, dodatków mieszkaniowych, zasiłków stałych i pobytu sędziwych mieszkańców w Domu Pomocy Społecznej. Zadania własne gminy w ramach pomocy społecznej wynoszą 2 mln 524 tys. zł.

Utrzymanie kultury kosztuje gminę 2 mln 300 tys. zł, z czego dotacja na funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Kultury wynosi 1 mln 210 tys. zł, a na utrzymanie bibliotek 336 tys. zł.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska naturalnego oznacza wydatek rzędu 1 mln 413 tys. zł. Rosnące koszty składowania odpadów na wysypisku w Białce sprawiają, że gmina boryka się z brakiem 323 tys. zł. Niedobory mają zrównoważyć wyższe opłaty za wywóz nieczystości obowiązuje od 1 kwietnia br. Oświetlenie ulic i placów

kosztować będzie gminę 445 tys. 303 zł. Istniała obawa, że koszty mogą być jeszcze wyższe, ale rząd wstrzymał na ten rok podwyżkę cen energii elektrycznej.

Ogromne wydatki własne przesądzą o rezygnacji z dużych inwestycji. Będą one prowadzone w dwóch następnych latach pod warunkiem pozyskania funduszy zewnętrznych przez powołane w tym celu biuro.

Zgodnie z istniejącym porozumieniem z gminą miejską, w tym roku nastąpi realizacja budowanych wspólnie ścieżek rowerowych. Pierwsza z nich budowana kosztem 1 mln 740 tys. zł prowadzić będzie od obwodnicy przy ul. Janowskiej do

Hruda. Druga ścieżka budowana kosztem 592 tys. zł prowadzić będzie od stacji wodnej w Porosiukach do granicy z miastem Biała Podlaska. Z ważnych inwestycji wymienić należy rozbudowę skrzydła budynku SP w Grabanowie. Gmina zapewniła wkład własny w wysokości 398 tys. zł, a o resztę starać się będzie m. in. w Ministerstwie Edukacji Narodowej. W tym roku powstanie też żłobek gminny w budynku SP w Ciciborze Dużym, finansowany z rządowego programu Małuch + z udziałem funduszy gminnych. Na bieżące utrzymanie dróg, odśnieżanie i wymianę uszkodzonej nawierzchni zapewniona została kwota 927 tys. 818 r. Dodatkowe zadania inwestycyjne, sprowadzające się do budowy dróg od podstaw do asfaltu, może nastąpić po wyliczeniu nadwyżki budżetowej w marcu br.

Niemale kwoty pochłaniają dotacje: za transport miejski MZK - 491 tys. zł, za pobyt 26 dzieci w żłobku miejskim 279 tys. zł, czy dotacja na rzecz Stowarzyszenia Nasza Szkoła w Dokudowie. Na jej konto gmina przekazuje z własnych środków 612 tys. zł. Prawie połowę tej kwoty pochłania dotacja dla prywatnego przedszkola w Rakowiskach. Na koniec sesji radni jednogłośnie uchwalili budżet gminy na 2019 r. (g)

Jasełka w Sitniku

Prawdziwie świąteczny nastrój sprawiło społeczności szkolnej z Sitnika wystawienie Jasełek zatytułowanych "Tobie mały Panie". Przygotowała je grupa uczniów pod kierunkiem **Anny Mroczkowskiej**. 18 grudnia 2018 r. był w szkole dniem wyjątkowym. Oprócz wspomnianych Jasełek śpiewano tradycyjne kolędy. Można je było usłyszeć w wykonaniu zespołu Sitniczanie, wychowanków, uczniów wszystkich oddziałów a także grona pedagogicznego. Ciepłe życzenia świąteczno-noworoczne obecnym na uroczystości złożyła w imieniu własnym i władz gminy dyrektor szkoły **Marzena Demeszko**. Uroczystość zakończyła się wspólnym śpiewaniem kolęd. (a)

Szkoła Podstawowa w Styrzycu

Świąteczna pomoc

W tym roku szkoła kolejny raz obchodziła dzień życzliwości i pozdrowień. Był on wyjątkowy, pełen uśmiechów, miłych słów, gestów i pozytywnych emocji. Dostrzegając potrzeby innych dzieci, samorząd uczniowski wraz z oddziałem przedszkolnym zorganizował akcję charytatywną mającą na celu pomoc wychowankom Domu Dziecka w Komarnie, gdyż to właśnie sercem i dobrymi życzeniami można dzielić się najbardziej, Uczniowie mogli podarować rówieśnikom słodkości, artykuły szkolne oraz zabawki. Grono pedagogiczne dziękuje za niewiarygodną hojność i zaangażowanie w świąteczną akcję pomocy dzieciom z Domu Dziecka. Wystarczy uśmiech, dobre słowo, podanie ręki. Naprawdę niewiele trzeba by być życzliwym dla drugiego człowieka. (a)

Jasełka w Sławacinku Starym

Obchodom Świąt Bożego Narodzenia towarzyszy wiele koncertów i widowisk przypominających narodziny Zbawiciela. 28 grudnia sala świetlicy wiejskiej w Sławacinku Starym zapelniła się tłumem gości. Przywiodła ich tu chęć obejrzenia tradycyjnych Jasełek przygotowanych przez nauczycielkę przedszkola **Annę Jankowską** z dziećmi i młodzieżą mieszkającą w Sławacinku Starym. Były recytacje i śpiewy z towarzyszeniem małych instrumenta-

listów. Z programem kolędowym wystąpił też miejscowy zespół Jutrzenka wspomagany przez harmonistę **Zdzisława Marczuka**.

Świąteczna atmosfera udzieliła się młodym i starszym. Kontynuowano ją przy stole. Słodki poczęstunek zapewniły mamy występujących dzieci. Zdaniem uczestników, piękne kolędy wywoływały poczucie jedności wspólnotowej. (g)

Szkoła Podstawowa w Woskrzenicach Dużych

Świąteczny aromat

Święta Bożego Narodzenia to czas pełen wzajemnej dobroci, ciepła serdeczności, czas, na który czekają nie tylko

podobało się dzieciom, a unoszący się w przedszkolu wspaniały aromat wprawił wszystkich w cudowny, świąteczny nastrój. Jednocześnie w sposób miły i praktyczny utrwaliły się tradycje świąt Bożego Narodzenia. 19 grudnia dzieci z oddziału i punktu przedszkolnego obejrzały występ w wykonaniu studentów Państwowej Szkoły Wyższej im. Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Spektakl "List do Świętego Mikołaja" opowiadał historię niegrzecznej Zosi oraz jej cudowną przemianę. Pojawiający się na scenie bohaterowie m.in. Wróżka, Czerwony Kapturek, Kopciuszek, Piękna i Bestia, a także Święty Mikołaj zachwy-

dzieci, ale i dorośli. W woskrzenickim przedszkolu to również wyjątkowy okres. Na długo przed świętami dzieci przygotowywały się do rodzinnych spotkań. Śpiewały kolędy, wykonywały piękne ozdoby świąteczne, stroiły choinkę, organizowały jasełkowe przedstawienia. W tym roku Jasełka odbyły się 13 grudnia – tego wieczoru połączyły się dzieci z grupy "Żabek" i "Biedronek", aby wspólnie przedstawić historię narodzin Pana Jezusa. Mali artyści pełni emocji i pozytywnej energii zaprezentowali swoje artystyczne umiejętności. Wszystkie dzieci były pięknie przebrane, recytowały swoje role, tańczyły, i z zapamiętaniem śpiewały kolędy. Po zakończeniu części artystycznej przyszedł czas na złożenie życzeń, poczęstunek i wspólne kolędowanie przy świątecznym stole. Nie zabrakło słodkich upominków dla dzieci oraz prezentów dla rodziców. Ten występ wprowadził wszystkich w radosną, niepowtarzalną atmosferę Świąt Bożego Narodzenia. W ramach przygotowań do świąt dzieci piękły i dekorowały pierniczki. Wykrawanie różnych kształtów, pieczenie i dekorowanie kolorowymi lukrami i posypkami bardzo

cyli dzieci występem. Zwieńczeniem przygotowań do świąt był konkurs na "Najpiękniejszą kartkę bożonarodzeniową" zorganizowany przez nauczycielkę **Martę Panasiuk**. Pierwsze miejsce w starszej grupie wiekowej zajął **Patryk**

Kałużniak, w młodszej zaś **Hania Chimicz**. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali nagrody i pamiątkowe dyplomy. (a)

Sokotuchy najpopularniejsze w powiecie

Wielokrotnie pisaliśmy na naszych łamach o sukcesach zespołu śpiewaczego Sokotuchy, specjalizującego się w pieśniach pogranicza kulturowego. Jego niewątpliwe zdolności doceniali jurorzy licznych festiwali i przeglądów regionalnych m.in. w Kazimierzu nad Wisłą, Lublinie, Szczecinie i Włodawie. Zespół propagujący biały śpiew ma wielu sympatyków. Dowodzą tego wyniki plebiscytu portalu Białą24 na najlepszy zespół ludowy powiatu białskiego. W głosowaniu internautów Sokotuchy wygrały większością głosów. Portal uhonorował zespół dyplomem i nagrodą rzeczową podczas grudniowej gali kultury powiatu białskiego w Międzyrzecu Podlaskim. Gratulujemy i życzymy śpiewaczkom następnych, oby równie udanych występów. Warto dodać, że grupa pracuje na co dzień z harmonistą **Zdzisławem Marczukiem**. (g)

Szkoła Podstawowa w Hrudzie

Niezapomniane Andrzejki

Kończące listopad Andrzejki są specjalną okazją do zorganizowania ostatnich, hucznych, zabaw przed rozpoczynającym się adwentem. 23 listopada, podobnie jak w poprzednich latach, odbyła się niezapomniana zabawa andrzejkowa. Poprzedzona ona została wyjaśnieniem źródeł tradycji wróżenia w wigilię św. Andrzeja oraz omówieniem zwyczajów związanych z tym szczególnym dniem, skąd wywodzi się zwyczaj wróżenia w tym dniu oraz porównaniem dawnych praktyk wróżbiarskich ze współczesnymi. Na uczniów czekały liczne atrakcje przygotowane przez rodziców, wychowawców, oraz kolegów i koleżanki z samorządu uczniowskiego, pod kierownictwem nauczycielki **Jolanty Madej**. Nastrojowo przybrana sala gimnastyczna; słodki poczęstunek w poszczególnych salach (dla dzieci młodszych), ulubiona pizza (dla uczniów klas starszych) oraz

rytmiczna muzyka, wyraźnie uszczęśliwiły dzieci. Zabawę andrzejkową rozpoczęły przed południem dzieci młodsze z punktu przedszkolnego, oddziału przedszkolnego i klas I-II. Poprzedzona ona została pogadankami, dzięki którym dzieci

mogły poszerzyć wiedzę na temat zwyczajów święta. Uczniowie klasy drugiej przygotowali w swojej sali

stanowiska z różnymi wróżbami. Mieli też okazję wcielić się we wróżbitę lub wróżbitkę. Natomiast zabawa andrzejkowa młodszych dzieci odbiegała nieco od tradycyjnej konwencji zabawy andrzejkowej, związanej z wróżbami. Z tej okazji uczniowie przebrali się za kolorowe postacie z bajek i ulubionych filmów. Dzięki temu stworzony został magiczny świat kina, baśni i bajek. Po południu przyszedł czas na zabawę dla uczniów klas IV-VIII. Ulubiona muzyka uczniów i dekoracje sprawiły, że wszyscy poczuli tę niezwykłą atmosferę i cudownie się bawili. Miłym przerywnikiem w szalonej zabawie, były wróżby przygotowane przez uczniów Samorządu Uczniowskiego. Cieszyły się one ogromnym powodzeniem. Zabawa andrzejkowa dostarczyła wszystkim niezapomnianych wrażeń i była doskonałą okazją do integracji zespołów klasowych. (a)

Szkoła Podstawowa w Sworach

Powstały świąteczne stroiki

Od trzech lat w sworskiej szkole organizowane są warsztaty świąteczne, których inicjatorką jest nauczycielka techniki **Renata Tarasiuk**. Cieszą się one bardzo dużym powodzeniem. Już w czerwcu pytano nauczycielkę, czy w tym roku odbędą się warsztaty.

7 grudnia 2018 r. nadszedł wyczekiwany dzień. Uzbrojeni w igły i nożyczki uczniowie klas IV-VII czekali na przyjazd instruktorek Gminnego Ośrodka Kultury w Białej Podlaskiej: **Agnieszki Borodijuk** i **Anny Bandzerewicz**. Oczekiwanie podsycone było niepewnością, bo dzieci nigdy nie wiedzą, co dokładnie przyjdzie im wykonywać. Przyjechały panie i oznajmiły, że celem tegorocznych zajęć będzie przygotowanie dekoracji bożonarodzeniowej, czyli choinki. Podczas pracy panowała wyjątkowo miła i świąteczna atmosfera. Instruktorzy oraz nauczyciele dwoili się i troili, aby wesprzeć uczniów w twórczych zmaganiach. Dzieci wykazały się kreatywnością i zaangażowaniem. Świąteczne choinki wyszły przepiękne. Dumni ze swych dzieł, uczniowie zabrali je ze sobą do domu. Niektórzy zdradzili nauczycielce, że chcą je podarować bliskim: rodzicom, dziadkom, wujostwu. Uczniowie tuż po skończonych zajęciach zaprosili instruktorki na warsztaty wielkanocne. (a)

Gmina atrakcyjna dla mieszkańców

Mieszkańców Gminy Biała Podlaska jest wciąż więcej.

Co roku osiedla się wokół Białej Podlaskiej po kilkaset osób. To największy przyrost ludności, jaki znajdziemy w całym powiecie białskim i jeden z największych w województwie lubelskim. Według danych GUS z opublikowanych prognoz, w ciągu najbliższych 10 lat gmina Biała Podlaska ma szansę stać się najludniejszym samorządem w powiecie. Ludność gminy może być nawet wyższa od liczby ludności miasta Międzyrzec Podlaski.

Trochę liczb

Rok 2018 pożegnało w gminie Biała Podlaska ponad 14 tysięcy 200 mieszkańców. Mimo, że to mniej niż zakładały prognozy GUS na koniec tego roku to jednak wciąż i ponownie więcej niż jeszcze w roku ubiegłym. Około 50 nowych mieszkańców zyskała gmina Biała Podlaska w ciągu ostatniego roku. Równie optymistyczne są prognozy GUS na kolejne lata. Już w 2024 roku w podmiejskiej gminie ma

nia szereg gruntów, które przeznaczone są pod zabudowę. Dominuje zabudowa jednorodzinna wolnostojąca. Od kilku już lat jednak deweloperzy budują u nas też osiedla kolonijne, głównie w zabudowie szeregowej. Zaobserwować można to między innymi w Sławacinku Starym, Sławacinku Nowym i Porosiukach. Duże osiedla jednorodzinne powstały i nadal powstają we wspomnianych już miejscowościach, ale także w Porosiukach, Styrzyńcu, Rakowiskach, Terebeli, Ciczborze Dużym, Grabanowie i Czarnówce. Zauważamy postępujące zainteresowanie budownictwem i osiedlaniem się w kolejnych miejscowościach takich jak: Hola, Woskrzenice Duże, Hrud, Wólka Plebańska czy Kalitów. A spodziewamy się takiego zainteresowania w miarę postępującego rozwoju sieci dróg i infrastruktury w Dokudowie i Jażwinach - wyjaśnia wójt **Wiesław Panasiuk**.

Więcej urodzeń niż zgonów!

Gmina Biała Podlaska ściąga do siebie głównie

Uroczyste otwarcie wodociągu w Dokudowie

mieszkać ponad 15.000 osób. W ciągu kolejnych pięciu lat, do roku 2030 ich liczba wzrośnie o około 700 osób. Ciekawostką jest to, że jeśli perspektywy stanu ludności prognozowane przez Główny Urząd Statystyczny spełnią się, to w roku 2030 w gminie Biała Podlaska może mieszkać więcej osób niż w największym obecnie liczebnie samorządzie Powiatu Białskiego – mieście Międzyrzec Podlaski. W gminie mieszkańców przybywa, zaś w Międzyrzeczu Podlaskim ubywa. Rodzi się pytanie, czy te tendencje nadal się utrzymają i postępować będą w obserwowanym teraz tempie.

Skąd ta atrakcyjność?

Nie łatwo wymienić wszystkie czynniki powodujące, że dana gmina czy miasto staje się atrakcyjna do osiedlenia się, budowania domu, zamieszkania, zameldowania się i życia na jej terenie. Wymieńmy przynajmniej te najbardziej oczywiste, jakimi dysponuje gmina Biała Podlaska, a które mają wpływ na obserwowany od szeregu już lat proces.

– Gmina Biała Podlaska ma szczęśliwe położenie. Otaczamy miasto Biała Podlaska jak wianuszek. Z większości miejscowości należących do naszej gminy jest blisko do miasta. Z roku na rok poprawia się sieć i jakość dróg. Obecnie przystępujemy już do budowy ścieżek rowerowych, które jeszcze bardziej ułatwią i wpłyną na ekonomię poruszania się na kierunku gmina – miasto. Dodatkowo na naszym terenie wyznaczaliśmy w planach zagospodarowa-

mieszkańców Białej Podlaskiej. To z miasta na teren podmiejski przeprowadza się największy procent nowych mieszkańców gminy. W zdecydowanej większości są to młode małżeństwa. To dodatkowo wpływa na wzmocnienie pozytywnych wyników w ruchu naturalnym ludności. Wzrasta liczba urodzeń. Obecnie średniorocznie jest to ok. 160 urodzeń. Do 2030 roku liczba ta wzrośnie do ok. 170 – 180 urodzeń rocznie.

Tymczasem liczba zgonów utrzymuje się na w miarę stałym poziomie ok. 130 zgonów rocznie. Już w tych danych zaobserwować można ok. 30 – 40 osób rocznie na plusie na terenie gminy Biała Podlaska. Położenie gminy jest równie atrakcyjne dla nowo osiedlających się, jak i dla przedsiębiorców. Szczególnie ostatnie lata obfitują w nowe realizacje przedsiębiorstw. Miejscowości pod tym względem najbardziej atrakcyjne to Sławacinek Stary i Sławacinek Nowy, Wólka Plebańska i Woskrzenice Duże, gdzie lokują się zarówno przedsiębiorstwa produkcyjne, jak i handlowe i logistyczne.

Dobrze być sąsiadem dużego miasta

Bliskość miasta zapewnia też gminie Biała Podlaska pewnego rodzaju komfort w realizacji niektórych przedsięwzięć związanych z budową dróg, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, jak i w zapewnieniu mieszkańcom dodatkowych usług komunalnych, o których w innych gminach mogą jedynie pomarzyć. Mowa między innymi

o pokryciu części gminy siecią komunikacji Miejskiego Zakładu Komunikacji w Białej Podlaskiej.

– Choć rozwiązanie to kosztuje nas nie mało, na 2019 rok zarezerwowaliśmy na dopłaty do wozokilometrów linii, jakie kursują na terenie gminy ponad 460 tysięcy złotych a spodziewamy się, że to nie wystarczy i niebawem płacić będziemy za tą usługę miastu Biała Podlaska zapewne około pół miliona złotych rocznie, to jednak znacznie ułatwia naszym mieszkańcom dojazd i powrót z miasta. Z autobusów miejskich korzystają już mieszkańcy: Sławacinka Starego, Sławacinka Nowego, Porosiuk, Styrzyńca, Rakowisk, Grabanowa, Wilczyna, Julkowa, Cicibora Dużego, Czosnówki i Wólki Plebańskiej. – informuje wójt **Wiesław Panasiuk**.

Przewidując dalszy rozwój osadnictwa w gminie Biała Podlaska przewidywać można, że za kilka lat Rada Gminy w Białej Podlaskiej stanie przed dylematem dalszego rozwoju komunikacji na swoim terenie. Perspektywiczne linie uzupełniające mogą pojawić się w: Kaliłowie, Woskrzenicach Dużych i Woskrzenicach Małych, Holi, Roskoszy, Terebeli i Jażwinach. Ale to dopiero w perspektywie najbliższych 5 - 10 lat. Nie wcześniej.

Woda to już standard w gminie

Jeśli mówimy o bliskości miasta i możliwości skorzystania z podłączenia się do sieci wodociągowych i kanalizacyjnych dużego sąsiada, to gmina Biała Podlaska od dawna korzysta z takiej możliwości i na tej podstawie rozbudowuje swoje sieci. O ile Swory i okolice korzystają z ujęć własnych, czyli gminnych i tak zapewniono wodę i odbiór ścieków z Woronia własnymi siłami. Ostatnio zmodernizowano w pierwszej miejscowości ujęcie wody, w drugiej zaś oczyszczalnię ścieków. O tyle miejscowości gminy Biała Podlaska położone bliżej miasta skorzystają na dostępie do sieci miejskiej.

Stało się tak w Sławacinku Starym i Sławacinku Nowym, Styrzyńcu, Porosiukach, Rakowiskach, Ciciborze, Grabanowie, Czosnówce – tu doprowadzono sieci wodociągowe zasilane z ujęć miejskich.

W drugą stronę – do miejskiej oczyszczalni – płyną ścieki – właśnie trwa budowa 13 kilometrów sieci kanalizacyjnej w Grabanowie, połączona będzie ona nitką przez Białkę w Białej Podlaskiej z miejską oczyszczalnią.

W br. wodociągami popłynęła woda w Dokudowie. Tu skorzystano z sieci gminy Łomazy i niedalekiego Dubowa. Już wcześniej podobną współpracę zastosowano przy budowie sieci w Ortelu Książęcym, Ogrodnikach i Perkowicach, tu skorzystano z wody płynącej w wodociągach gminy Piszczac.

W sumie 80 procent gminy ma już dostęp do bieżącej wody. Kanalizację posiadają sołectwa: Czosnówka, Grabanów, Rakowiska, Cicibór Duży, Sławacinek Stary.

W najbliższych latach kontynuowana będzie budowa sieci kanalizacji w Grabanowie oraz rozpoczęta budowa wodociągu w Wólce Plebańskiej. W perspektywie czeka budowa kanalizacji w Julkowie i Wilczynie oraz wodociągi w: Lisach, Młyńcu i Janówce.

Jak dojechać do nowego domu?

Dobrą drogą! A tych przybywa. Sukcesywnie powstają nowe drogi dojazdowe i ulice na osiedlach. Miejscowościami, w których najwięcej realizuje się tego typu przedsięwzięć są Rakowiska, Sławacinek Stary i Czosnówka. Ważne będą zaplanowane już realizacje połączeń pomiędzy Grabanowem i Wilczynem a Roskoszą – umożliwi to odblokowanie znacznych terenów pod budownictwo nie tylko w tych miejscowościach, ale w miejscowości Kamieniczne.

Na dokończenie czeka bardzo ważna trasa komunikacyjna i łącznik dla krajowej DK-2 na odcinku Sławacinek Stary - Porosiuki - Sławacinek Nowy - Styrzyniec. To dodatkowo wzmocni boom budowlany na tym obszarze.

W perspektywie czeka przedłużenie tej trasy do Sycyny. Ważne jest też rozpoczęcie prac na tzw. "gościńcu" – to znaczna poprawa komunikacji pomiędzy Sitnikiem a Sitnikiem Kolonią. W perspektywie dalej do Pólka, Pojelec i Swór.

Rada Gminy będzie musiała też pochylić się nad budową połączeń na linii Sitnik - Rakowiska - Cicibór Duży. To także tereny o postępującej zabudowie, a wzmocnić ją może właśnie oczekiwany impuls poprawy komunikacji pomiędzy tymi miejscowościami. To także poprawa bezpieczeństwa i rozładowanie ruchu lokalnego zarówno na samej DK-2 jak i na drodze wojewódzkiej nr 811 i powiatowej na trasie Biała Podlaska – Terebela.

Kolejna droga, która powinna zostać w najbliższym czasie wybudowana to połączenie Grabanowa z ul. Powstańców w Białej Podlaskiej. Na porządną drogę czekają też mieszkańcy Surmacz.

W tych drogowych inwestycjach także pomaga położenie gminy. Nie mówiąc już o planowanej od lat budowie autostrady, która wymusić może i przy okazji jej budowy powstać mogą określone odcinki dróg, tunele i wiadukty, to samo miasto lobbuje za budową wschodniej obwodnicy Białej Podlaskiej w ciągu dróg wojewódzkich nr 811 i 812. Przebiegać ma ona od okolic Hruda przez Wilczyn, Grabanów, Białkę, Sielczyk, Sidorki aż po Wólkę Plebańską i Lisy.

Wcześniej natomiast można się spodziewać już realizowanych, a kolejnych planowanych inwestycji na drogach powiatowych przebiegających przez gminę Biała Podlaska. Trwa przebudowa trasy z Białej Podlaskiej przez Grabanów i Julków na Rokitno. Przebudowano most w Ortelu Książęcym. Projektowana jest przebudowa trasy z Białej Podlaskiej przez Czosnówkę na Ogrodniki i dalej na Ortele i Piszczac. W 2019 roku rozpocznie się budowa drogi z Porosiuk do Jażwin i dalej w perspektywie do Sokula. Przebudowany ma zostać też most na Krznie w Porosiukach.

Droga przez Sławacinek Stary powstawała w trzech etapach

Wszystko to spowodować może dalsze podniesienie atrakcyjności osiedlania się na terenie gminy Biała Podlaska zarówno osób, jak i lokowania tu inwestycji przedsiębiorstw.

Radio Biper

Szkoła Podstawowa w Ortelu Książęcym Drugim

Stroiki przedszkolaków

W drugim tygodniu grudnia ub. r. dzieci z punktu przedszkolnego w Ortelu Książęcym Drugim rozpoczęły przygotowania do Świąt Bożego Narodzenia. Postanowiły skupić się na świątecznych dekoracjach i wykonać bożonarodzeniowe stroiki. Rodzice pomogli zgromadzić najpotrzebniejsze materiały, z pomocą przybyła również **Anna Świderska** zajmująca się rękodziełem artystycznym. Poprowadziła warsztaty z nietypowych stroików.

Przedszkolaki rozpoczęły pracę od ręcznego malowania wzorów "magicznym" klejem na słoiczkach. Potem ozdobiły je brokatem, koralikami, wstążkami i zgromadzonymi materiałami. Wewnątrz na mięciutkim mchu dzieci umieściły małą, pachnącą świeczkę. Jej magiczny płomień ozdobił niejedną stół świąteczny, wprowadzając miłą, rodzinną atmosferę. (a)

Szkoła Podstawowa w Woskrzenicach Dużych

Dobro wraca ze zdwojoną siłą

Święta Bożego Narodzenia i czas oczekiwania, który im towarzyszy jest zawsze czasem niezwykłym. Okres ten wyzwała w nas w sposób szczególny uczucie życzliwości i dobroci. Jesteśmy bardziej wrażliwi na los drugiego człowieka. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Woskrzenicach

Dużych, ich rodzice i nauczyciele inspirowani inicjatywą szkolnego klubu wolontariatu i samorządu uczniowskiego po raz drugi przystąpili do ogólnopolskiej akcji "Szlachetna Paczka". Po zapoznaniu się z potrzebami wielu rodzin wybraliśmy jedną, której

zdecydowaliśmy się pomóc, zaspokoić codzienne potrzeby i spełnić chociaż w niewielkim stopniu marzenia. W tym roku jest to samotny, schorowany, starszy pan. Lista jego potrzeb była długa, począwszy od podstawowych produktów żywnościowych, artykułów chemicznych, opału i lodówki. I tym razem mogliśmy liczyć na ofiarności uczniów i ich rodziców. Obawialiśmy się, iż nie zdołamy zdobyć lodówki czy opału, ale dzięki zaangażowaniu całej społeczności szkolnej udało się zebrać wszystkie produkty, których potrzebował pan Janusz. Pakowanie paczek sprawiło wiele radości, przygotowaliśmy ich 13 wypełnionych po brzegi. Tak przygotowane prezenty zawieźliśmy do sztabu Szlachetnej Paczki w Białej Podlaskiej. Inicjatywą samorządu uczniowskiego było też zbieranie maskotek z okazji dnia

Pluszowego Misia i obdarowanie dzieci chorych z Wojewódzkiego Szpitala w Białej Podlaskiej. Szkolni wolontariusze wraz z opiekunem obdarowali małych pacjentów prezentami wywołując uśmiech na ich twarzach. Darczyńcy też byli szczęśliwi, że ich wizyta poprawiła dzieciom humor. Szkoła Podstawowa w Woskrzenicach Dużych już od lat uczestniczy w akcji "Marzycielska poczta"

pisząc listy i pocztówki do chorych dzieci. W tym roku również uczniowie przygotowali kartki świąteczne z życzeniami i wysłali do przewlekle chorych i niepełnosprawnych kolegów. Dyrektor szkoły **Anna Maksymiuk** serdecznie

dziękuje wszystkim ofiarodawcom i uczestnikom podejmowanych działań za zrozumienie, wrażliwość na los drugiego człowieka, za to, że zawsze możemy na was liczyć. Pamiętajmy, że dobro raz dane wraca do nas ze zdwojoną siłą. (a)

Czytanie na dywanie w Sworach

Filia GBP w Sworach od lat praktykuje głośne czytanie najmłodszym, zachęcając ich tym samym do samodzielnej lektury atrakcyjnych pozycji z miejscowego księgozbioru. Wybór książek dla dzieci jest imponujący. W listopadzie z okazji światowego Dnia Pluszowego Misia bibliotekarka **Katarzyna Chwedczuk** zdołowała uczniów starszych klas miejscowej szkoły do czytania bajek młodszym kolegom. Pomieszczenie odnowionej biblioteki idealnie się do tego nadawało. Malcy słuchali z uwagą, a po lekturze chętnie skorzystali z bawialni, jaką od niedawna dysponuje sworska biblioteka. Podobne czytania na dywanie prowadzone będą we wtorki od godz. 16. (g)

Szkoła Podstawowa w Sworach

Mikołajki niczym z bajki

6 grudnia 2018 r. przedszkolaki ze Swór przeniosły się w "bajkowy świat". Dzieci pomysłowo przebrane wyglądały jak małe Mikołaje. Od rana w przedszkolu panował gwar i radość. Maluszki z niecierpliwością oczekiwały na przyście niezwykłego gościa – świętego Mikołaja. Kiedy w przedszkolu było słychać dzwoneczki i donośne: "Ho, ho, ho", oznaczało, że Mikołaj jest już blisko. Wreszcie dzieci ujrzały go z workiem pełnym prezentów. To był naprawdę niezwykły gość, który obdarował prezentami przybyłych na spotkanie. W pomocnika Mikołaja wcieliła się wicedyrektor szkoły **Iwona Gałamaga**. Miała ona w tym wyjątkowym dniu ważne zadanie do wykonania. Zadbala, aby Mikołaj wręczył prezent każdemu przedszkolakowi. Wdzięczne pociechy podziękowały za upominki Mikołajowi i pomocnikowi Mikołaja pięknymi piosenkami. Potem chętnie pozowały do wspólnych zdjęć z Mikołajem. Odbyła się sesja zdjęciowa z wyjątkowymi gośćmi, a na koniec dzieci prosiły Mikołaja, aby nie zapomniał o nich w przyszłym roku. To nie koniec atrakcji dnia. Po spotkaniu maluchy udały się na mikołajkowy wyjazd do Białej Podlaskiej. Wraz z paniami **Ewą Rypina** i **Magdaleną Jaszczuk** uczestniczyły w zajęciach warsztatowych w Muzeum Południowego Podlasia oraz w zajęciach bibliotecznych w bibliotece Barwnej. Natomiast nasze 5 i 6 latki wraz z paniami **Iwoną Chaniewicz**, **Joanną Grochowską** i **Dominiką Zub** udały się na mikołajkowe zajęcia do Barwnej, a potem uczestniczyły w świątecznych zajęciach Metacentrum. Dzieci zwiedziły bibliotekę,

dowiedziały się, dlaczego biblioteka nazywa się Barwna, a potem uczestniczyły aktywnie w zabawach mikołajkowo-świątecznych. W Multicentrum było bardzo ciekawie,

każdy z chęcią rozwiązywał zagadki słowne, obrazkowe i spostrzegawcze na tablicy interaktywnej. Dzieci miały okazję wykonać bombki, stworzyć list do Mikołaja, a także uczestniczyć aktywnie w świątecznym quizie przy użyciu aplikacji Kahoot na tabletach. Miło spędzony czas uświetniły zdjęcia w świątecznej ramce. Pełni wrażeń i z dobrymi humorami wróciliśmy wszyscy do przedszkola. Ten dzień każdy zapamięta na bardzo długo. (a).

każdy z chęcią rozwiązywał zagadki słowne, obrazkowe i spostrzegawcze na tablicy interaktywnej. Dzieci miały okazję wykonać bombki, stworzyć list do Mikołaja, a także uczestniczyć aktywnie w świątecznym quizie przy użyciu aplikacji Kahoot na tabletach. Miło spędzony czas uświetniły zdjęcia w świątecznej ramce. Pełni wrażeń i z dobrymi humorami wróciliśmy wszyscy do przedszkola. Ten dzień każdy zapamięta na bardzo długo. (a).

Szkoła Podstawowa w Ciciborze Dużym

Międzynarodowy Dzień Wolontariusza

W szkole rozpoczęło swoją działalność koło wolontariatu, którego opiekunem została **Dorota Pawluczuk**, zaś członkami uczniowie klas IV-VIII. Powodem do rozpropagowania nowej inicjatywy stał się przypadający

dobrej woli, a zarazem propagowania idei bezinteresownej pomocy na rzecz drugiego człowieka. Została wyświetlona prezentacja multimedialna, dotycząca historii i pracy wolontariatu oraz przedstawione propozycje działań do realizacji w tym roku szkolnym. Uczniowie kółka teatralnego przygotowali krótkie przedstawienie "Złotówkolandia" dotyczące idei pomagania innym. Szkolne koło wolontariatu aktywnie włącza się do różnych akcji. W szkole prowadzone są "Czytelnicze piątki", gdzie uczniowie klas starszych chętnie czytają młodszym rocznikom. Uczniowie w ramach akcji "Marzycielska poczta" przygotowali paczkę z listami do Filipa, który cierpi na chorobę nowotworową i z niecierpliwością czeka na każdy list i gest pocieszenia. W ramach zabawy andrzejkowej została zebrana karma, koce i miski, które przekazano podopiecznym ze schroniska. Duża grupa uczniów współpracuje ze schroniskiem "Azyl" i w niedziele wyprowadza pieski na spacer. Prowadzona jest zbiórka "Nasiona dla Afryki" dla siostr zakonnych, które pracują w Afryce i zakładają tam przyszkolne ogródki. Wiele jeszcze innych inicjatyw prowadzonych jest w szkole, tak jak zbiórka pieniędzy Góra Grosza. Obchody Międzynarodowego Dnia Wolontariusza okazały się niezwykłym wydarzeniem. Wszyscy obecni zgodni byli, co do jednego – warto się dzielić sobą z innymi. (a)

5 grudnia Międzynarodowy Dzień Wolontariusza. To szczególne święto dla każdego, kto niesie charytatywną pomoc drugiemu człowiekowi. Gościem specjalnym spotkania była **Monika Rybaczewska**, pełniąca funkcję diecezjalnego koordynatora ds. wolontariatu przy Caritas Diecezji Siedleckiej. Spotkanie stanowiło okazję do wyrażenia słów uznania i podziękowania wszystkim ludziom

Szkoła Podstawowa w Woskrzenicach Dużych

Zasłużyli na laury

12 grudnia ub. r. w Zespole Szkół Ekonomicznych w Międzyrzeczu Podlaskim nastąpiło uroczyste podsumowanie współzawodnictwa sportowego szkół na szczeblu powiatowym za rok szkolny 2017/2018. Pierwsze miejsce w kategorii placówek oświatowych do 100 uczniów zajęła Szkoła Podstawowa w Woskrzenicach Dużych. Dyrektor **Anna Maksymiuk** odebrała od starosty **Mariusza Filipiuka**

okazały puchar i dyplom. Warto dodać, że jest to już piąte zwycięstwo szkoły w tym współzawodnictwie. Wyniki rywalizacji i liczba uzyskanych punktów dowodzą, że starania

nauczyciela wychowania fizycznego **Dariusza Duklewskiego** przynoszą zadowalające efekty. Młodzi zawodnicy z Woskrzenic Dużych doskonale radzą sobie w różnych imprezach sportowych. Do wyróżniających się sportowców szkoły, którzy przyczynili się do zajęcia wysokiego miejsca należą: **Krystian Kajka**, **Jakub Sawczuk**, **Wiktoria Koszołko**, **Weronika Kostyra**, **Julia Kaździół** i **Karolina Semeniuk**. Wiodącymi dyscyplinami

sportowymi w szkole są: lekkoatletyka, biegi przełajowe, tenis stołowy i koszykówka. Gratulujemy zawodnikom wysokiej formy i trzymamy kciuki za ich następne starty. (a)

Szkoła Podstawowa w Hrudzie

Lekkoatletyka dla każdego

4 grudnia 2018 roku w sali gimnastycznej szkoły odbyły się międzyklasowe zawody lekkoatletyczne dla Dzieci w ramach realizowanego w naszej gminie programu promującego lekkoatletykę wśród najmłodszych "Lekkoatletyka dla każdego". W zawodach wzięli udział uczniowie z klas I - II, a prowadzone były przez trenera programu **Sławomira Adacha**, nauczyciela wychowania fizycznego z Cicibora

Dużego. Celem zajęć była popularyzacja i upowszechnianie lekkiej atletyki wśród dzieci oraz stworzenie im warunków do czynnego uczestnictwa w rywalizacji sportowej. Uczniowie uczestniczyli w konkurencjach obejmujących: biegi, skoki przez płotki, skoki przez drabinę, rzuty do celu. Podczas realizacji zadań dzieci były wyjątkowo zaangażowane, starały się wykonywać je szybko i dokładnie. Nasi uczniowie wykazali się wysoką sprawnością fizyczną. Były zachwycone

sportową rywalizacją, a także świetnie się bawiły. Zawody lekkoatletyczne dla dzieci zakończyły się remisem, a wszyscy uczniowie zostali pochwaleni przez trenera i zachęceni do udziału w zawodach lekkoatletycznych.

Młodych sportowców dopingowały wychowawczynie: **Dorota Chachulska** i **Marzena Łozińska**. Serdecznie gratulujemy wszystkim uczestnikom i życzymy dalszych sukcesów. Dziękujemy **Sławomirowi Adachowi** za opiekę trenerską oraz stworzenie możliwości uczestnictwa w zajęciach sportowych. (a)

Szkoła Podstawowa w Sworach

Aniołowie z nieba wiódą, gdzie potrzeba

Przed świętami Bożego Narodzenia w szkole wystawiono efektowne Jasełka. Przedstawienie przygotowała katechetka **Małgorzata Skrzypczak**, pracując głównie z uczniami kl. IV b. Piękną scenografię, na tle, której mogło się to odbyć, pomogła wykonać **Anna Bolesta**. Na początek uczniowie kl. VIII: **Kacper Panasiuk** z recytacją wiersza na tle kolędy "Cicha noc" oraz **Weronika Treska**, śpiewając "Mario, czy ty wiesz?", wprowadzili społeczność szkolną i przybyłych gości w świąteczny nastrój. Młodzi aktorzy pokazali, jak współczesny człowiek zaślepiony bogactwem, gramami komputerowymi, czy chęcią zemsty nie widzi tego, co w życiu jest najważniejsze. Bohaterowie przedstawienia spotykają w noc Bożego Narodzenia swojego Anioła. To on prowadzi ich do Dzieciątka Jezus. Przy szopce dowiadują się, że to ono jest Drogą, Prawdą, Życiem oraz Największym Skarbem. Zaś ewangeliczne błogosławieństwa wygłoszone przez anioły, były dla wszystkich obecnych wskazówką jak żyć, aby nie zatracić człowieczeństwa. Każdą scenę poprzedzał występ solistów lub chóru "aniołów", przygotowanych przez **Barbarę Konkol**. Wykonywali oni tradycyjne, a także współczesne kolędy m.in.: "Maleńka miłość", "Aniołek maleńki jak wróbelek", "A kto wie, czy za rogiem", "Kolęda dla nieobecnych". Oprócz pięknego śpiewu, można było

usłyszeć utwory zagrane na skrzypcach (przez **Wiktoria Szupiluk** z kl. VII "Anioł pasterzom mówił") czy flecie (przez **Karolinę Sawczuk** z kl. VII "Mizerna cicha"). Jasełka

zakończył występ uczennic: **Emilii Olszewskiej** z kl. IV a oraz **Oliwii Barańczuk** z kl. IV b. Obie przy dźwiękach kolędy "Bóg się rodzi" złożyły życzenia w formie wiersza.

Gromkie brawa oraz łzy wzruszenia w oczach publiczności były najlepszą recenzją i nagrodą dla występujących. (a)

Szkoła Podstawowa w Grabanowie

Pouczające przedstawienie

Tuż przed Świętami Bożego Narodzenia, 21 grudnia 2018 r. uczniowie wystawili przedstawienie jasełkowe "Czwarty król". Przedstawiona przez uczniów inscenizacja o królu

ją obejrzał, do imperatywu moralnego względem drugiego człowieka. Uczniowie w sposób barwny i wyrazisty, przy śpiewie kolęd wzbogaconym indywidualnymi akompaniamentami instrumentalnymi, ukazali postać czwartego króla Artabana, który według rad ewangelicznych w celu spotkania z Jezusem narodzonym w Betlejem, sprzedaje cały swój majątek nabywając trzy drogocenne perły dla Zbawiciela. Jednak spotkanie z drugim człowiekiem, szczególnie ubogim, potrzebującym natychmiastowej pomocy, wzywa go do oddania posiadanych kosztowności, a tym samym wyzbycia się bogactw materialnych na rzecz zdobycia dobrych uczynków ofiarowanych napotkanemu człowiekowi. Uczniowie, wystawiając pouczające przedstawienie, uczą jak wyzbywać się egoizmu, widzieć obok siebie kolegę lub koleżankę, którym niejednokrotnie w różnych życiowych sytuacjach należy pomóc. W przedstawieniu uczestniczyli uczniowie kl. V, VI VII. Inszenizację jasełkową przygotował katecheta **Tomasz Mich**, śpiew kolęd przygotowała **Katarzyna Kozłowska**, grę na flecie przygotowała **V. Ajziuk** i **J. Kasjaniuk** wraz z rodzicami. Życzenia świąteczno - noworoczne obecnym na uroczystości złożyła dyrektor szkoły **Beata Zydlewska**. (a)

Artabanie, stanowi sobą bardziej opowieść - legendę, a niżeli prawdę udokumentowaną historycznie, gdyż ani ewangelie synoptyczne, jak również św. Jan Ewangelista, w swoim opisie nie relacjonują wzmianki o czwartym królu. Mimo to, także i dzisiaj opowieść przedstawiona przez uczniów, stanowi pouczającą, żywą legendę wzywającą każdego, kto

Czujka na straży bezpieczeństwa

„Czujka na straży twojego bezpieczeństwa!”, to ogólnopolska kampania edukacyjno-informacyjna, realizowana od października 2018 r. do marca 2019 r. na temat zagrożeń związanych z możliwością powstania pożarów oraz zatruciem tlenkiem węgla.

W okresie jesienno-zimowym, w mieszkaniach i domach jednorodzinnych wzrasta ryzyko powstania pożarów. Najczęściej dochodzi do nich w wyniku wad, albo niewłaściwej eksploatacji urządzeń grzewczych, elektrycznych i gazowych. W tym samym okresie odnotowywany jest także wzrost liczby zatruc tlenkiem węgla, zwanym "cichym zabójcą", gdyż jest niewidoczny oraz nie ma smaku, ani zapachu.

Celem głównym kampanii jest zmniejszenie liczby ofiar pożarów i zatruc tlenkiem węgla w mieszkaniach oraz domach jednorodzinnych. Celami szczegółowymi są: podniesienie poziomu wiedzy na temat: zagrożeń związanych z pożarem w mieszkaniach lub domach jednorodzinnych, zagrożeń związanych z emisją tlenku węgla, zapewnienia właściwej ewakuacji oraz sposobów powiadamiania służb ratowniczych. Istotnym jest uświadomienie odbiorcom kampanii korzyści, jakie niesie za sobą zamontowanie i właściwa eksploatacja czujek dymu i tlenku węgla w mieszkaniach lub domach jednorodzinnych. Ważne jest przypomnienie właścicielom i zarządcom budynków obowiązku okresowego dokonywania przeglądów i czyszczenie przewodów kominowych oraz sprawdzenie instalacji wentylacyjnej.

Główne przekazy kampanii

Każdego roku w naszych mieszkaniach i domach powstaje kilkadziesiąt tysięcy pożarów i kilka tysięcy zdarzeń, gdzie dochodzi do emisji tlenku węgla. Dom jest miejscem, w którym każdy z nas czuje się najbezpieczniej.

Tlenek węgla to bardzo trujący gaz. Nie jest on wyczuwalny przez ludzkie zmysły. Tlenku węgla nie usłyszysz! nie zobaczysz! nie poczujesz!

W okresie grzewczym wzrasta ryzyko powstania pożarów i zatruc tlenkiem węgla w budynkach mieszkalnych. Źródłem emisji tlenku węgla są urządzenia grzewcze opalane drewnem, węglem, gazem, olejem opałowym.

Co roku, a tym bardziej przed rozpoczęciem sezonu grzewczego należy wykonać obowiązkowe okresowe przeglądy i czyszczenie przewodów kominowych oraz sprawdzenie instalacji wentylacyjnej.

Państwowa Straż Pożarna rekomenduje instalowanie czujek dymu i tlenku węgla.

Państwowa Straż Pożarna przypomina o obowiązku właściwego utrzymania stanu technicznego czujek dymu i tlenku węgla (m.in. wymianę baterii). Osobom starszym strażacy gotowi są pomóc w zamontowaniu danej czujki lub wymianie w nich baterii.

Należy pamiętać, że czujka tlenku węgla nie zastępuje przeglądu technicznego przewodów wentylacyjnych i kominowych.

Skąd się bierze czad i dlaczego jest tak niebezpieczny?

Czad, czyli tlenek węgla powstaje podczas procesu niecałkowitego spalania materiałów palnych. Ma silne

własności toksyczne, jest lżejszy od powietrza dlatego też gromadzi się głównie pod sufitem.

Niebezpieczeństwo zczadzenia wynika z faktu, że tlenek węgla jest: bezwonny, bezbarwny, pozbawiony smaku.

Czad blokuje dostęp tlenu do organizmu, poprzez zajmowanie jego miejsca w hemoglobinie (czerwonych krwinkach), powodując przy długotrwałym narażeniu śmierć.

Główna przyczyna zatruc czadem?

Głównym źródłem zatruc w budynkach mieszkalnych jest niesprawność przewodów kominowych: wentylacyjnych i dymowych. Ich wadliwe działanie może wynikać z: nieszczelności, braku konserwacji, w tym czyszczenia, wad konstrukcyjnych, niedostosowania istniejącego systemu wentylacji do standardów szczelności stosowanych okien i drzwi, w związku z wymianą starych okien i drzwi na nowe.

Czad, czyli tlenek węgla powstaje podczas procesu niecałkowitego spalania materiałów palnych. Ma silne własności toksyczne, jest lżejszy od powietrza dlatego też gromadzi się głównie pod sufitem.

Przypominamy!

Zgodnie z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, w obiektach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, usuwa się zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych: cztery razy w roku w domach opalanych paliwem stałym (np. węglem, drewnem), dwa razy w roku w domach opalanych paliwem ciekłym i gazowym, co najmniej raz w miesiącu, jeżeli przepisy miejscowe nie stanowią inaczej od palenisk zakładów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych, co najmniej raz w roku usuwamy zanieczyszczenia z przewodów wentylacyjnych.

Artykuł 62 ust. 1 pkt 1 c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane zobowiązuje właścicieli i zarządców bloków mieszkalnych i domów jednorodzinnych do okresowej kontroli, co najmniej raz w roku stanu technicznego instalacji gazowych oraz przewodów kominowych.

Co zrobić, aby uniknąć zczadzenia?

1. Systematycznie czyść, sprawdzaj szczelność i wykonuj przeglądy techniczne przewodów kominowych.

2. Użytkuj tylko sprawne techniczne urządzenia, zgodnie z instrukcją producenta.

3. Nie zasłaniaj i nie przykrywaj urządzeń grzewczych.

4. Nie zaklejaj i nie zasłaniaj kratki wentylacyjnych.

5. W przypadku wymiany okien na nowe, sprawdź poprawność działania wentylacji, nowe okna są najczęściej o wiele bardziej szczelne w stosunku do wcześniej stosowanych w budynku i mogą pogarszać wentylację. Nie bagatelizuj objawów takich jak: bóle i zawroty głowy, duszność, senność, osłabienie, przyspieszona czynność serca, mogą one być sygnałem, że ulegamy zatruciu tlenkiem węgla. W takiej sytuacji natychmiast przewietrz pomieszczenie, w którym się znajdujesz i zasięgnij porady lekarskiej. (x)

Wigilijne spotkanie

Uczniowie, rodzice, nauczyciele i pracownicy Szkoły Podstawowej w Hrudzie to jedna wielka rodzina. Dlatego każdego roku spotykają się z zaproszonymi gośćmi na wspólnej wigilii. 20 grudnia ub. r. w szkole panowało od rana poruszenie. Wyczuwało się świąteczną atmosferę, którą nasilał wystrój i dekoracje pomieszczeń. Spotkanie uczestników wigilii miało miejsce w sali gimnastycznej. Dyrektor **Jacek Kisiel** powitał zebranych i złożył im świąteczne życzenia. Przekazał również życzenia od wójta **Wiesława Panasiuka** i przewodniczącego Rady Gminy **Dariusza Płażuka**. Wiele miłych i ciepłych słów w imieniu Rady Rodziców skierowała do społeczności szkolnej **Joanna Panasiuk**. W drugiej części spotkania można było obejrzeć występy artystyczne najmłodszych, przygotowane pod kierunkiem: **Marzeny Łozińskiej, Doroty Chachulskiej, Sylwi Kempki, Wiesławy Denis i Joanny Panasiuk**. Przedszkolaki w strojach aniołków z przejęciem i zaangażowaniem recytowały wiersze o choince i aniołkach, śpiewały kolędę "Przybieżeli do Betlejem pasterze". Dzieci z oddziału przedszkolnego oraz klas I i II zaprezentowały inscenizację "Wigilijny wieczór", dzięki której przybliżona została symbolika i polska tradycja świąt. Stroje, świetna gra

małych aktorów oraz cudownie zaśpiewane kolędy i pastorałki zrobiły na wszystkich bardzo duże wrażenie. Po części artystycznej proboszcz ks. **Jarosław Grzelak** pobłogosławił oplatki i wyjaśnił znaczenie tradycji dzielenia się oplatkiem. Złożył też zebrany świąteczne życzenia.

Wszyscy obecni przełamali się oplatkiem i również złożyli sobie życzenia. (a)

Doradztwo rolnicze

Pomoc na inwestycje związane z przechowywaniem i aplikowaniem nawozów naturalnych

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przyjmuje wnioski o przyznanie pomocy na operacje typu "inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych" finansowanego z budżetu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020. Nabór wniosków rozpoczął się 28 grudnia 2018 r. i będzie trwał do 25 lutego 2019 r.

Wsparcie można otrzymać na inwestycje zapewniające dostosowanie gospodarstwa do wymagań dotyczących warunków przechowywania nawozów naturalnych wyprodukowanych w gospodarstwie, przechowywania kiszzonek a także na doposażenie gospodarstwa w urządzenia do aplikowania nawozów naturalnych;

Kto może ubiegać się o pomoc?

O pomoc może ubiegać się rolnik - posiadacz gospodarstwa rolnego, w którym prowadzi chów lub hodowlę zwierząt gospodarskich z wyłączeniem chowu lub hodowli drobiu powyżej 40 000 stanowisk, chowu lub hodowli świń powyżej 2 000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior.

Forma i wysokość pomocy

Pomoc przyznawana jest w formie refundacji części poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji, w wysokości do:

1) **60%** kosztów kwalifikowalnych – w przypadku operacji realizowanej przez "młodego rolnika";

2) **50%** kosztów kwalifikowalnych – w przypadku operacji realizowanej przez rolnika niebędącego "młodym rolnikiem".

Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji Programu wynosi maksymalnie **100 tys. zł** na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo.

Za "młodego rolnika" uznaje się osobę, która:

· w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy ma nie więcej niż 40 lat,

· rozpoczęła prowadzenie gospodarstwa, jako kierujący, nie wcześniej niż 5 lat przed dniem złożenia wniosku

o przyznanie pomocy, oraz

· w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

Koszty kwalifikowalne

Refundacją mogą być objęte następujące koszty:

1) budowy, przebudowy lub zakupu:

a) zbiorników do przechowywania nawozów naturalnych płynnych,

b) płyt do gromadzenia i przechowywania nawozów naturalnych stałych,

c) zbiorników lub płyt do przechowywania kiszzonek (pomoc w tym zakresie może zostać przyznana wyłącznie "młodym rolnikom"),

- wraz z zakupem instalacji technicznej lub wyposażenia;

2) rozbiórki i utylizacji materiałów pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji;

3) zakupu aplikatorów nawozów naturalnych w postaci płynnej typu:

a) dogłębowe redlicowe o zębach sztywnych,

b) dogłębowe kultywatorowe o zębach sprężystych lub talerzowe,

c) węże wleczone,

d) wleczone płozowe,

e) szczelinowe tarczowe.

4) zakupu wozów asenizacyjnych z aplikatorami nawozów naturalnych w postaci płynnej typu określonego w pkt. 3;

Miejsce składania wniosków

Wnioski o przyznanie pomocy przyjmują oddziały regionalne ARiMR właściwe ze względu na miejsce realizacji inwestycji. Można je również złożyć za pośrednictwem biura powiatowego ARiMR. Dokumenty aplikacyjne można składać osobiście, przez upoważnioną osobę lub przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej.

Agnieszka Sęczyk

Adres redakcji: Urząd Gminy Biała Podlaska ul. Prosta 31, 21-500 Biała Podlaska. **Redaguje Kolegium Redakcyjne** w składzie: Wiesław Panasiuk, Grażyna Majewska, Dariusz Płażuk, Konrad Gąsiorowski. **Redaktor prowadzący** Istvan Grabowski. Korekta - Kolegium Redakcyjne. **Wydawca:** Urząd Gminy tel. 83 343-49-50. **Druk:** a-tronic, 21-500 Biała Podlaska, ul. Wysada 2 Styrzyniec, tel. 83 344-37-66, e-mail: a-tronic@wp.pl.

Świąteczne klimaty

